

ÇİN SENDİKALARI ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DÖNÜM NOKTASINDA

Aydınlık Dergisi, 23 Kasım 1997

Yıldırım Koç

Tüm Çin Sendikalar Federasyonu 1 Mayıs 1925 tarihinde kurulmuştu. Federasyon günümüzde 16 işkolu birliğinde biraraya gelmiş 593 bin sendikada örgütlü 104 milyon işçiyi temsil ediyor. Tüm Çin Sendikalar Federasyonu Çin'de 1978 yılında başlayan Reform ve Dışa Açılma politikasının bir parçası olarak Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve üye konfederasyonlarla ilişkiler geliştirmeye başladı. Ancak 1989 yılında Tienenman Meydanı'ndaki olayların ardından bu ilişkiler büyük ölçüde kesildi. Ancak son yıllarda bazı ülkelerdeki sendikaların Tüm Çin Sendikalar Federasyonu ile ilişkileri gelişmeye başladı. Buna bağlı olarak da, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve bu kuruluşun Asya ve Pasifik Bölge Örgütü (APRO) Yönetim Kurulu toplantılarında bu ilişkilerin yeniden kurulması konusu tartışılmaya başlandı. Amerikan sendikalarının aksine görüş bildirmelerine rağmen, Çin sendikalarıyla ilişki geliştiren örgütlerin sayısı arttı.

TÜRK-İŞ ise, 1995 ve 1996 yıllarında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Cenevre'de yapılan Uluslararası Çalışma Konferanslarında Tüm Çin Sendikalar Federasyonu delegasyonlarıyla görüşmeler yaptı ve 1996 yılı sonlarında Çin'den bir delegasyonu Türkiye'ye davet etti. Tüm Çin Sendikalar Federasyonu'nun geçen yıl Türkiye'ye yaptığı ziyaret başarıyla sonuçlandı ve iki kuruluş arasındaki ilişkiler açısından bir dönüm noktası oluşturdu.

1997 yılında Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (ICFTU) politikasında da bir değişme gözlemlendi. ICFTU Yönetim Kurulu'nun 1996 Kasım toplantısında alınan karar uyarınca, Tüm Çin Sendikalar Federasyonu yöneticileriyle 1997 yılı içinde iki kez görüşme yapıldı. Cenevre'de gerçekleşen görüşmelerde özellikle Hong Kong'un Çin'e devredilmesi sonrasında bu bölgedeki sendikal haklar ve insan hakları konuları ele alındı. Tüm Çin Sendikalar Federasyonu yöneticileri ise, ILO İşçi Grubu yönetiminde yer alma niyetlerini ifade ederek, ilişkilerin geliştirilmesini savundular. Çin sendikacıları, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile bağlantılı 14 işkolu federasyonunun dokuzu ile ilişkilerinin olduğunu da açıkladılar.

Çeşitli görüşmeler sonrasında, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 23 Haziran 1997 günleri gerçekleştirilen Yürütme Komitesi toplantısında, üst düzey bir delegasyonun Çin'e giderek Çin Hükümeti ve Tüm Çin Sendikalar Federasyonu ile resmi ilişkileri başlatması kararlaştırıldı.

Bu arada, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Asya ve Pasifik Bölgesi Örgütü'nün (APRO) 18-20 Aralık 1996 tarihlerinde Filipinler'de toplanan genel kurulunda, Çin sendikalarıyla ilişkilerin geliştirilmesi doğrultusunda bir karar kabul edildi. Asya ve Pasifik Bölgesi Örgütü (APRO) genel başkan ve genel sekreteri, 3-4 Nisan 1997 günleri Singapur'da Tüm Çin Sendikalar Federasyonu yöneticileriyle bir görüşme yaparak, Çin'e ziyaret konusunu değerlendirdiler. Bu görüşmeler aynı yıl Haziran ayında Cenevre'de de sürdürüldü. 19-25 Eylül 1997 tarihlerinde ise, Asya ve Pasifik Bölge Örgütü'nün üst düzey yöneticileri ile Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısından oluşan bir delegasyon Çin'i ziyaret etti ve incelemelerde bulundu. Bu delegasyonun 27-28 Ekim 1997 tarihlerinde gerçekleştirilen APRO Yönetim Kurulu'na sundukları ziyaret raporunda ise, Çin'deki gelişmeler konusunda olumlu değerlendirmeler yer almaktadır.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş ve Genel Başkan Danışmanı Yıldırım Koç'tan oluşan bir delegasyon ise, 1-8 Kasım 1997 günleri Çin'i ziyaret ederek, Pekin, Şanghay ve Hangzhou'da Tüm Çin Sendikalar Federasyonu ve bağlı sendika birlikleri yöneticileriyle görüşmeler yaptılar, çeşitli fabrikalardaki sendika yöneticileriyle görüştüler.

Bu gelişmeler sonrasında, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'ndan bir delegasyon 1998 yılında Tüm Çin Sendikalar Federasyonu'nun davetlisi olarak Çin'i ziyaret edecektir.

TÜRK-İŞ de, 1998 yılında Tüm Çin Sendikalar Federasyonu'ndan bir delegasyonu Türkiye'ye davet edecek, işkolu düzeyindeki ilişkilerin gelişmesi için çaba harcayacaktır.

1945 yılında Dünya Sendikalar Federasyonu, hristiyan sendikalar dışındaki tüm sendikaları aynı çatı altında toplayan büyük bir girişimdi. Ancak Soğuk Savaş'ın başlamasıyla birlikte bazı sendikalar Dünya Sendikalar Federasyonu'ndan ayrılmış ve 1949 yılında Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Federasyonu'nu kurmuştu.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu günümüzde yaklaşık 125 milyon işçiyi temsil etmektedir. 104 milyon üyeli Tüm Çin Sendikalar Federasyonu ile Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu arasındaki ilişkilerin daha da gelişmesi ve Çin sendikalarının ICFTU'ya üye olması, uluslararası sendikacılık hareketinde önemli bir dönüm noktası oluşturacaktır. Son aylardaki gelişmeler, bu doğrultudaki bir sürecin hızlandığını göstermektedir.